

Dialogo

Kwaliteitsbevorderend programma magistrale bereidingen

Lokaal overleg leidt tot betere kwaliteit

“Gewoon doen!” Het klinkt als de slogan van een populair sportmerk, maar hier gaat het om het enthousiaste advies van Laure Geslin (UPB-AVB), Aline Godart (RML-B) en Dorien Pepermans (Huis voor Gezondheid) voor medisch-farmaceutisch overleg rond magistrale bereidingen. De boodschap is simpel, niet? Dat is het organiseren van een lokaal MFO-project ook!

Vier jaar geleden bundelden de Apothekersvereniging van Brussel (UPB-AVB), het Huis voor Gezondheid en het Réseau Multidisciplinaire Local de Bruxelles (RML-B) de krachten om 'iets' te ontwikkelen ter ondersteuning van medisch-farmaceutisch overleg (MFO) in Brussel. Dat leidde onder andere tot het kwaliteitsbevorderende programma rond magistrale bereidingen dat werd goedgekeurd door het RIZIV. Dat programma dient ter ondersteuning van lokaal overleg en is gericht op het verbeteren van de kwaliteit van het voorschrijven, bereiden en afleveren van magistrale bereidingen.

Laure Geslin: Onze samenwerking is gestart in 2013, nog lang voordat er

sprake was van financiering van het RIZIV. We hebben toen een vragenlijst afgenomen bij onze respectieve doelgroepen, Brusselse huisartsen en apothekers, om na te gaan in welke mate er al overleg was, welke noden er waren, welke onderwerpen ze graag zouden willen bespreken, enzovoort. Uit de antwoorden bleek dat er wel al contacten waren, maar eerder op het niveau van een specifiek voorschrift bijvoorbeeld. Er was een echte vraag naar ondersteuning om meer gestructureerd MFO op te zetten, zowel bij artsen als apothekers.

Toen keken we welke onderwerpen beide doelgroepen graag aan bod zagen komen: algemene afspraken rond het voorschrift, voorschrijven op stofnaam, substitutie, afspraken rond bereikbaarheid en communicatie tussen artsen en apotheker, en uiteraard de magistrale bereidingen. Dat thema stond praktisch bovenaan de lijst. Op basis van die gemeenschappelijke thema's hebben we een volledig MFO-pakket ontwikkeld.

Aline Godart: Dat ging vrij vlot, in 2014 hebben we het pakket uitgebracht waarmee organisatoren van lokale

projecten eenvoudig aan de slag kunnen.

Wat zit allemaal in zo'n pakket?

Laure Geslin: We hebben een handleiding ontwikkeld om het overleg te ondersteunen. Die bevat heel wat achtergrondinformatie over de thema's en ook de relevante wetgeving. Op het moment dat er afspraken worden gemaakt tijdens het overleg kan dus ook meteen worden nagegaan of dat strookt met de regels; idem bij twijfel over een terugbetaling bijvoorbeeld.

Daarnaast is er ook een presentatie met suggestievragen die het overleg moeten initiëren en contactkaartjes waarmee artsen en apothekers elkaar kunnen uitnodigen voor een MFO-avond. Dat zijn kant-en-klare uitnodigingen die bij wijze van spreken zo op de post kunnen.

In Brussel voorzien wij ook ondersteuning en begeleiding voor het overleg. Wij kunnen het van begin tot eind opvolgen. We helpen bij het opzoeken van artsen en apothekers die in dezelfde wijk werken en het versturen van de uitnodiging, we zijn er de avond zelf, we schrijven het verslag en bezorgen

dat achteraf ook aan alle artsen en apothekers die waren uitgenodigd op het MFO.

Dorien Pepermans: Die praktische ondersteuning bieden we alle drie in Brussel, maar Huis voor Gezondheid gaat ook in op vragen voor begeleiding uit de Vlaamse Rand als die zouden komen. En de tools zijn uiteraard beschikbaar voor iedereen; als er vragen zijn, kan men zeker bij ons alle drie terecht voor informatie.

Organisatoren van een MFO-project rond magistrale bereidingen kunnen zich baseren op jullie kwaliteitsbevorderend programma en daarvoor financiële ondersteuning ontvangen van het RIZIV. Was het moeilijk om goedkeuring van het RIZIV te verkrijgen voor het programma?

Laure Geslin: Inhoudelijk hebben we niets moeten aanpassen aan het programma, maar we hebben wel een methodologische nota en een evaluatiemethode moeten toevoegen. De evaluatie bestaat enerzijds uit een kwalitatieve vragenlijst die peilt naar de bevindingen van de deelnemers voor het overleg en 3 maand na het overleg, en anderzijds een kwantitatieve meting op basis van Farmanet-gegevens van het aantal afgeleverde terugbetaalde magistrale bereidingen.

Dorien Pepermans: Met die vragenlijsten vragen we bijvoorbeeld: "Hoe schat je de kwaliteit van de magistrale bereidingen en van de voorschriften in?"

Laure Geslin: In het vormingspakket zitten dus ook die vragenlijsten en het aanvraagformulier voor de gegevens van Farmanet voor de evaluatie van het overleg. De methodologische nota geeft uitleg over hoe je het overleg best aanpakt en hoe je het kan evalueren.

Oorspronkelijk hadden we geen evaluatie voorzien, we wilden vooral artsen en apothekers samenbrengen en hen laten praten over concrete problemen, frustraties en elkaars leefwereld leren kennen. We hebben de evaluatie dan ook zo eenvoudig mogelijk gehouden. Artsen en apothekers zijn al dag in dag uit druk

bezig, het MFO moet laagdrempelig blijven.

Binnenkort krijgt het materiaal trouwens een update. Sommige zaken in het pakket zijn een beetje verouderd, zoals het topic van verkort voorschrijven. Dat wordt sinds vorig jaar niet meer terugbetaald. Die update komt er nog dit jaar.

Aline Godart: We zien nu ook vaker vragen opduiken met betrekking tot het elektronisch voorschrijven van magistrale bereidingen. Dat stelt nog veel problemen, dus zullen we dat ook opnemen in het programma voor het overleg.

Hebben jullie al veel MFO rond magistrale bereidingen begeleid? Wat vinden de artsen en apothekers ervan?

Aline Godart: De reacties zijn zeer positief. De meest besproken kwesties zijn kwaliteit en terugbetaling. Daarover bestaat het meest onduidelijkheid.

Veel artsen denken onterecht dat apothekers niet graag bereidingen maken. We merken ook dat velen niet zo vertrouwd zijn met het magistraal en maar een beperkt aantal formules kennen. Hun ogen gaan open als ze tijdens de presentatie de mogelijkheden van het Therapeutisch Magistraal Formularium zien. Ook leuk om te zien is hoe hard sommigen noteren wanneer apothekers enkele nuttige formules met hen delen. Bij veel artsen zien we dat

ze enkel nog eens de voordelen op een rijtje moeten zien om het belang van het magistraal in te zien. Het is precies alsof een kennis die ze hadden, gereactiveerd wordt. En na een eerste MFO komen ze vaak terug voor een tweede over ander thema. Dat zegt ook genoeg, hé!

Laure Geslin: Ik vind persoonlijk het magistraal een goed thema om te starten met MFO. Veel huisartsen hebben daar vragen over en de apotheker bevindt zich op zijn domein, blijft in zijn comfortzone. Het is veel makkelijker dan polymedicatie bijvoorbeeld. Dat is een vrij complexe materie waarvoor je toch wel wat wetenschappelijke kennis nodig hebt en je betreedt als arts en apotheker gevoeliger terrein als het aankomt op in elkaars vaarwater terechtkomen... Inhoudelijk zullen apothekers misschien wat minder hebben aan MFO rond het magistraal, maar ze halen des te meer uit het overleg en de concrete afspraken met artsen.

Worden er meer magistrale bereidingen voorgeschreven na een MFO?

Aline Godart: We hebben daar (nog) geen exacte data over, maar de artsen die hebben deelgenomen zijn wel positief. Ze begrijpen beter de voordelen van het magistraal, ze merken dat apothekers wél bereidingen willen maken, ze leren meer formules kennen... Het heeft veel voordelen voor de patiënt en is vaak een goedkoper alternatief. Het overleg kan dus alleen maar een

positieve impact op het voorschrijven hebben.

Dorien Pepermans: Het doel van MFO is vooral een betere lokale samenwerking tussen artsen en apothekers realiseren, en de methodiek werkt volgens mij wel. Veel deelnemers vinden het interessant en zelfs gezellig. Na een eerste MFO volgt vaak een tweede... Dat toont aan dat het werkt.

Laure Geslin: Kleinschalig MFO werkt het best. Als je artsen en apothekers samenbrengt die gemeenschappelijke patiënten hebben, dan krijg je de beste en meest nuttige interacties. Daar komen vaak de meest praktische afspraken uit voor heel specifieke patiënten. Probeer dus om op heel lokaal niveau een MFO-project te organiseren, blijf als het ware 'onder de kerktoeren'.

Het overleg versterkt dus duidelijk de lokale samenwerking naar jullie gevoel?

Unaniem: ja!

Laure Geslin: Het materiaal is beschikbaar en klaar om te gebruiken, er zijn verschillende thema's om uit te kiezen, het RIZIV biedt financiering... Het is dus heel eenvoudig om te organiseren.

Dorien Pepermans: Gewoon doen! Het vormingspakket is er, met vragen kan je altijd bij ons terecht en in de regio bieden we ondersteuning voor de organisatie. Buiten de regio kan men contact opnemen met lokale beroepsverenigingen die ook de nodige ondersteuning kunnen bieden.

Aline Godart: Overleg is gewoon heel belangrijk. Veel vragen raken al opgelost door louter de telefoon op te nemen en elkaar te contacteren. Een simpele boodschap, maar wel cruciaal.

Laure Geslin: Dat is ook de conclusie van bijna ieder overleg: laat ons elkaar contacteren. De arts moet de terugbetalingsvoorwaarden niet door en door kennen, de apotheker kan voor een bepaald voorschrift

een goedkoper alternatief als magistrale bereiding kennen... Elkaar contacteren is meestal de snelste en efficiëntste manier om samen te werken.

En dat contact wordt heel wat makkelijker als je elkaar al eens hebt ontmoet, tijdens een MFO bijvoorbeeld...

Gewoon doen, dus!

Elke Braet

Vormingspakket MFO magistrale bereidingen

- Handleiding: achtergrondinformatie over magistrale bereidingen en wetgeving
- PowerPointpresentatie: suggestievragen over verschillende topics om het overleg te initiëren
- Contactkaartjes: kant-en-klare uitnodigingen
- Methodologische nota
- Aanvraagformulier Farmanet-gegevens

Informatie en materiaal zijn beschikbaar op de website van het RIZIV.